

Sygn. akt VI Gz 295/15

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

przewodniczący: **SSO Andrzej Borucki**

SSO Barbara Frankowska

SSO Beata Hass-Kloc (spr.)

protokolant: asystent sędziego Agnieszka Wasilewska - Kardyś

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2015 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: D. R. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą D. R. (...)

przeciwko: (...) sp. z o.o. w L.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Krośnie V Wydziału Gospodarczego z dnia 23 czerwca 2015 r., sygn. akt V GNe 662/15

postanawia:

postanawia:

I. **oddalić** zażalenie,

II. **pozostawić** rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 23 czerwca 2015 r. Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu postanowił udzielić zabezpieczenia poprzez zajęcie wierzytelności z rachunków bankowego pozwanej spółki nr (...) (...) (...), (...), (...) do kwoty 60.729,22 zł.

W uzasadnieniu postanowienia wskazał, że w świetle podniesionych w pozwie twierdzeń powoda, roszczenie należy uznać za wiarygodne. Niewątpliwym wydawał się fakt istnienia pomiędzy stronami umowy o wykonanie prac instalacyjnych na budowie Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego na dworcu P. Główny w P. (gdzie powód był podwykonawcą) i nieuiszczenie (pomimo wezwań do zapłaty, które zalegają w aktach sprawy), w całości należności wynikającej z umowy, pomimo dokonania odbioru końcowego przez inwestora.

Natomiast w przedmiocie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia Sąd Rejonowy wskazał, że uzasadniają go okoliczności powołane przez powoda, w szczególności powołanie się w sprawie zawisłej przed Sądem Rejonowym pod sygn. akt V GC 639/13, w której pozwana spółka wywodząc apelację, wniosła również o zwolnienie jej z

opłaty od środka odwoławczego. Uzasadniając wniosek o zwolnienie, pozwana podała, cyt. „Z jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej pozwanej spółki sporządzonego na dzień 30 czerwca 2014 roku wynika, że strata pozwanego na dzień 30 czerwca 2014 r. wynosiła 1.199 tys. złotych. Pozwany reguluje bieżące koszty utrzymania i prowadzenia działalności gospodarczej, w tym koszty związane z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa, wynagrodzeniami pracowników oraz podatki. Pozwany nie posiada jednak wolnych środków, aby dokonać zapłaty opłaty wpisowej od apelacji w niniejszej sprawie. Należy w szczególności zaznaczyć, że pozwany na dzień 1 września 2014 roku posiada wymagalne zobowiązania w wysokości 12.328.513,22 złotych, a ponadto pozwany nie dokonał zapłaty składek na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za miesiąc lipiec 2014 roku w kwocie 316.298,27 złotych, natomiast składki za miesiąc sierpień na rzecz ZUS będą wynosiły w podobnej wysokości. Ponadto informujemy, że podatek VAT za miesiąc sierpień 2014 roku będzie wynosił około 300-350 tys. złotych. Podatek ten powinien być zapłacony we wrześniu bieżącego roku. We wrześniu 2014 roku pozwany będzie zobowiązany do uregulowania zaliczki na podatek dochodowy w kwocie około 76.538 złotych. Dodać należy, iż pozwany zatrudnia 208 pracowników, a stałe miesięczne koszty ich wynagrodzeń, w tym składek na ubezpieczenie społeczne wynoszą około 1.099.490,00 złotych. W związku z powyższym pozwany nie posiada środków na opłacenie kosztów sądowych w niniejszej sprawie, w tym środków na opłacenie wpisu od apelacji, bez uszczerbku dla prowadzonej działalności gospodarczej”. Sąd wskazał że dodatkowym argumentem był fakt wystawienia na sprzedaż innej wierzytelności pozwanej (oczywistym jest, że takie postąpienie wierzyciela musi być spowodowane istotnymi trudnościami w realizacji własnej wierzytelności). Sąd Rejonowy wskazał, że sposób realizuje dyrektywę ustawową z art. 730 (1) § 3 kpc, wartość sumy zabezpieczenia jest uzasadniona treścią art. 736 § 3 kpc.

Postanowienie zostało zaskarżone zażaleniem przez pozwanego, który zarzucił wygaśnięcie roszczenia oraz brak interesu prawnego powoda w udzieleniu zabezpieczenia.

Pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

Skarżący na okoliczność braku roszczenia podniósł, że wygasło w części z uwagi na potrącenie dokonane przez pozwanego, w części jest całkowicie bezzasadne i niewykazane przez powoda. Udzielając zabezpieczenia Sąd opierał się na niepełnym materiale dowodowym, powód pominął szereg faktów ze wzajemnych rozliczeń stron, które pozwany następnie opisał.

Na okoliczność braku interesu pozwanego podniósł, że sytuacja opisana przez niego we wniosku o zwolnienia od kosztów sądowych we wrześniu 2014 r. w sprawie V GC 639/13 jest nieaktualna. Sytuacja ta uległa poprawie, a to w porównaniu do roku 2014, kiedy poniósł stratę. Pozwany osiągnął zysk operacyjny 988 858,27 zł., zysk ogółem 89 193,75 zł., spółka posiada majątek o łącznej wartości 14 384 605,94 zł. netto, samych maszyn i urządzeń 437 259,10 zł. netto, wartość należności przewyższa wartość zobowiązań t.j. odpowiednio 17 174 000 zł., i 11 627 000 zł. Na powyższą okoliczność przedłożył dowody z rachunku zysków i strat – wersja kalkulacyjna, stan na dzień 31.03.2015 r., wykaz stanu majątku na dzień 30.06.2015 r., wykaz zobowiązań i należności stan na 30.06.2015 r.

W odpowiedzi na zażalenie powód wniósł o jego oddalenie w całości i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Powód zaprzeczył wygaśnięciu roszczenia i skuteczności potrącenia. Odnośnie sytuacji finansowej pozwanego wskazał, że skoro we wrześniu 2014 r. pozwany nie mógł zapłacić 828 zł opłaty od apelacji, to wątpliwym jest, aby kilka miesięcy później jego sytuacja na tyle się polepszyła, aby gwarantować wykonanie orzeczenia. Dalej wskazał, że pozwany nie podał jaka część zysku została przeznaczona na pokrycie strat z lat poprzednich, jaka jest struktura zadłużenia i wierzytelności. Nadto zadłużenie jest aktualne i realne, natomiast wierzytelności są niewiadomą. Dalej podniósł, że pozwany nie podał w jakiej części nieruchomości są obciążone hipotekami.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 730¹ § 1 kpc udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego, że powód wykazał roszczenie i interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, który należało wiązać z celem postępowania.

Roszczenie uznaje się za uprawdopodobnione, jeśli bez głębszego wnikania we wszystkie możliwe aspekty faktyczne i prawne sprawy, istnieje na pierwszy rzut oka znaczna szansa, że w świetle przytoczonych przez wnioskodawcę twierdzeń faktycznych popartych dowodami lub środkami nie będącymi dowodami w rozumieniu kodeksu postępowania cywilnego, przysługuje ono uprawnionemu. /I ACz 2541/13 /Postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu - I Wydział Cywilny z 2013-12-31/. Uprawdopodobnienie dotyczy zarówno okoliczności faktycznych, na których wnioskodawca opiera swoje roszczenie, jak i podstawy prawnej roszczenia, która powinna być również prawdopodobna w tym znaczeniu, że dochodzone roszczenie znajduje swoją podstawę normatywną.

Zaznaczenia wymaga okoliczności, iż ilekroć ustawa – jak w niniejszym przypadku - przewiduje uprawdopodobnienie zamiast dowodu, zachowanie szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym nie jest konieczne. Uprawdopodobnienie pojmowane jako środek zastępczy dowodu w ścisłym znaczeniu, niedający pewności, ale wyłącznie prawdopodobieństwo twierdzenia o jakimś fakcie, stanowi odstępstwo od ogólnej reguły dowodzenia stwierdzonych faktów na korzyść tej strony, której ustawa zezwala w określonym wypadku na uprawdopodobnienie faktu, na który się powołuje, zamiast udowadniania go. Istotą postępowania zabezpieczającego jest to, że sąd dokonuje jedynie pobieżnej analizy dostarczonego przez wnioskodawcę materiału dowodowego. Od swobodnej oceny sądu zależy natomiast uznanie, czy dokonane na podstawie uprawdopodobnienia ustalenia są na tyle wiarygodne, by na tej podstawie można było uznać za uprawdopodobnione fakty, na które strona się powołuje. Powyższe prowadzi do oczywistego wniosku, że samo udzielenie zabezpieczenia nie przesądza o końcowym wyniku sprawy, a możliwość dojścia, w wyniku pełnego postępowania, do wniosku o niezasadności roszczenia, jest oczywistym założeniem tej instytucji.

W przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy w pełni aprobuje pogląd Sądu I instancji, zgodnie z którym roszczenie powoda zostało w sposób wystarczający uwiarygodnione twierdzeniami zawartymi w pozwie oraz dołączonymi do pozwu dokumentami.

Zarzuty przytoczone na obronę przez pozwanego w zażaleniu będą właśnie przedmiotem postępowania, w którym Sąd w wyroku rozstrzygnie spór merytorycznie, mając już przedstawiony pod osąd cały materiał dowodowy i argumenty obu stron.

Niezasadnym też były zarzuty dotyczące braku uprawdopodobnienia interesu prawnego. Powód uwiarygodnił, że brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Interes prawny służy ochronie wierzyciela, który pragnie zagwarantować sobie jak w przedmiotowej sprawie, możliwość zaspokojenia w trybie egzekucyjnym roszczenia dochodzonego przed sądem. W sprawie o zapłatę wierzyciel chce zapewnić sobie wykonanie orzeczenia poprzez możliwość egzekucji z majątku pozwanego, co sprowadza się do uprawdopodobnienia wątpliwej sytuacji finansowej dłużnika.

Istnienie interesu prawnego ma być także uprawdopodobnione, co wynika z przyspieszonego, odformalizowanego, postępowania zabezpieczającego. Zgodnie z treścią art. 243 kpc zachowanie szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym nie jest konieczne, ilekroć ustawa przewiduje uprawdopodobnienie zamiast dowodu.

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy, jak o to wnioskował powód, mając ku temu w świetle powyższego podstawy, oparł się na oświadczeniu samego dłużnika, co do swej sytuacji majątkowej.

Istotnym jest, że w zażaleniu dłużnik nie kwestionował prawdziwości danych zawartych w tym oświadczeniu, stąd tym bardziej brak podstaw do uznania, iż nie zasługiwały na wzięcie ich pod uwagę.

Treść oświadczenia uzasadniała zaś tezę o prawdopodobieństwie zagrożenia wykonania lub co najmniej utrudnienia wykonania orzeczenia w sprawie, czemu także pozwany nie zaprzecza.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zaś zarzut zażalenia o nieaktualności w dacie udzielania zabezpieczenia, danych w oparciu o które twierdzono interes prawny powoda w jego uzyskaniu. Pozwany na tę okoliczność przedstawia wybiórcze dane, które nie obrazują jego kompleksowej sytuacji. Nadto te dane także nie były aktualne już w dacie udzielenia zabezpieczenia, tj. w czerwcu 2015r.

Pozwany powołuje się na wypracowanie zysku ogółem 89 193,75 zł., jednocześnie zestawia to ze stratą z poprzedniego roku w wysokości - 4 016 703,91 zł. Słusznie zauważył powód w odpowiedzi na zażalenie, iż strata w latach poprzednich nie jest obojętna dla bieżącej sytuacji finansowej podmiotu, nawet pomimo poprawy wyników.

Kolejną kwestią jest, iż z przedstawionych danych nie wynika, aby poprawa wyników finansowych z działalności była stałym trendem, który mógłby rokować na przyszłość, zapewnić pokrycie strat, jak też gwarantować zaspokojenie wierzyciela w razie uzyskania wyroku na jego korzyść. Zauważyć należy, że wskazany dodatni wynik finansowy jest za kres 01.01.2015 r – 31.03.2015 r. , co wynika z przedłożonego rachunku zysków i strat.

W konsekwencji nie polegały na prawdzie argumenty zażalenia, iż dane te dotyczyły obecnej w dacie zażalenia kondycji finansowej pozwanego. Wynik finansowy z daty zaskarżonego postanowienia i zażalenia , nie jest zaś znany.

Odnośnie majątku dłużnika, pozwany podając jego wartość nie oświadczył nawet w przedmiocie ewentualnych zabezpieczeń lub ich braku, mogących potencjalnie obciążać składniki majątkowe, a które nie pozostają bez wpływu na ich wartość i realną możliwość zaspokojenia niezabezpieczonych w ten sposób wierzycieli.

Podsumowując, wybiórcze i nieaktualne dane dotyczące stanu majątku i kondycji finansowej pozwanego, nie stały na przeszkodzie, aby w świetle jego wcześniejszego stanowiska odnośnie swojej sytuacji finansowej, uznać uprawdopodobnienie interesu prawnego wierzyciela w uzyskaniu zabezpieczenia.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy oddalił zażalenie na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc.

Orzekając w przedmiocie kosztów Sąd miał na uwadze, iż wniosek o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w II instancji jest przedwczesny w świetle art. 745 § 1 i 2 kpc. Nie można bowiem żądać zwrotu kosztów zależnie tylko od wyniku samego postępowania zabezpieczającego. Wpływ na wysokość kosztów ma wynik właściwego postępowania. O całości kosztów Sąd rozstrzyga łącznie z kosztami postępowania rozpoznawczego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Nie jest zaś orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie w rozumieniu art. 745 § 1 kpc wydane w toku jej rozpoznawania postanowienie sądu drugiej instancji oddalające zażalenie na postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia, a zatem w takim postanowieniu sąd nie zamieszcza rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego / postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 2011-10-13, V CZ 77/11/.

Sąd orzekł zatem w przedmiocie kosztów na podstawie art. 745 § 1 i 2 kpc jak w pkt II postanowienia.

Sygn. akt VI Gz 295/15

ZARZĄDZENIE

I. (...)

II. (...)